

Above the line costs /išlaidos iki filmavimo/

– filmo gamybos biudžeto dalis, apimanti išlaidas iki filmavimo. Tai autorių teisių įsigijimas, prodiuserio, scenarijaus autoriaus ir režisieriaus atlyginimai, žvaigždžių honorarai. (žr. **Below the line costs**)

Acquisition /prijungimas/ – vienas iš bendrovių jungimo būdų, kai viena ar daugiau bendrovių prijungiama prie kitos bendrovės, kuriai pereina visos reorganizuojamos bendrovės ar kelių bendrovių teisės ir pareigos.

Action still /nuotrauka iš filmo/ – fotografija, išdidinta iš filmo negatyvo. Priešingai nuotraukoms, padarytoms filmavimo aikštelėje fotoaparatu ir skirtoms filmo reklamai ar pristatymui.

Adaptation /adaptacija/ – 1) scenarijus, parašytas pagal egzistuojantį literatūros kūrinių (romaną, novelę, pjesę ir kt.), originalaus siužeto pritaikymas kine. Adaptacija atliekama parengiamuoju filmo kūrimo laikotarpiu; 2) reklamos pritaikymas vienai ar kiti rinkai; 3) adaptacija skirta skirtingoms kalbinėms teritorijoms.

Adaptation rights /adaptacijos teisės/ – teisė pritaikyti poezijos ar prozos kūrinių teatre arba kine.

Advance (payment) /avansas/ – iš anksto gaunama įmoka ar pirmoji paramos dalis.

Advertising /reklama/ – bet kokios formos apmokamas ar panašiomis sąlygomis sukurtas pranešimas, susijęs su privačiais ar viešais verslo, pramonės, profesiniais interesais ir skirtas propaguoti tam tikrus produktus ar paslaugas. Reklama turėtų laikytis šių pagrindinių principų: būti sąžininga, garbinga, neklaidinanti, nežalojanti psichiškai ar fiziškai vaikų.

Agent /agentas/ – asmuo, veikiantis kieno nors pavedimu, patikėtinis. Daugelyje Vakarų Europos ir JAV šalių agentai atstovauja kino, TV ir teatro aktoriams, režisieriams, scenarijams ir kitiems kūrybiniais darbuotojams derybose dėl sutarčių, apmokėjimo sąlygų, honorarų, darbo sąlygų ir pan. Agento mokesčiai paprastai svyruoja nuo 10 iki 15 procentų nuo sutarties sumos.

AIDA (Attention, Interest, Desire, Action) – dėmesys/susidomėjimas/noras/veiksmas/ – modelis, kuriuo nusakomas reklamos ar pristatymo siekiamas procesas potencialaus pirkėjo galvoje.

AIDAA (Association des Auteurs de l'Audiovisuel) /Tarptautinė audiovizualinės produkcijos kūrėjų asociacija/ – nevyriausybinė organizacija, vienijanti 26 pasaulio šalių audiovizualinės produkcijos kūrėjus. Įkurta 1985 m. kovo mėn. Briuselyje, siekiant sustiprinti audiovizualinės srities autorių moralinių (neturtinių) ir turtinių teisių apsaugą.

Analogue /analoginis/ – garso ir vaizdo įrašymo ir perdavimo būdas, kai informacija užkoduojama tolydžiai kintančiais elektrinių (ar kitokių) signalų parametrais – dažniu ar amplitude.

Alternatyva analoginiam perdavimo būdai yra skaitmeninis būdas (*digital*), kai informacija užkoduojama diskrečiomis skaičių sekomis.

Ancillary rights /gretutinės teisės/ – filmo gamintojų teisės, numatytos LR autorių teisių ir gretutinių teisių įstatyme. Jos garantuoja teisę į pelną už parduotus filmo DVD, VHS, transliaciją TV kanalais, CD, knygas, žaislus ir pan.

Animation /animacija/ – 1) kino rūšis, kai naudojant tam tikrą techninių priemonių sistemą judesys sukuriamas „dedant“ vaizdą ant vaizdo. Pagrindinės animacijos rūšys: pieštinė, lėlinė, kompiuterinė. Kartais animacijoje naudojama speciali technika, pvz., piešiama tiesiai ant juostos; 2) fiksuotomis scenomis, kadras po kadro arba serija grafinių vaizdų ar kadru sukurtas judesys.

Anime /animė/ – Japonijoje kilusi animacijos rūšis. Jai būdinga griežta ir spalvinga grafika, stilizuoti ir energingi veikėjai. Dažnai *animė* filmų pagrindas – japonų komiksai.

Answer print /nulinė kopija/ – pirmoji filmo kopija su garsu ir vaizdu, daroma po spalvų ir šviesų korekcijos. Reikalinga pagaminti galutinei filmo kopijai, kuri būtų tinkama viešai rodyti filmą.

Art director, production designer /filmo dailininkas/ – filmo kūrybinės grupės narys, atsakingas už viso filmo dekoracijų bei filmavimo aikštelių estetinę visumą. Pareigos apima nuo studijos apipavidalinimo iki visų daiktų, numatytų scenarijuje, įsigijimo.

Art house /nekomercinis kinas/ – 1) filmai, kurių meninė vertė svarbesnė už komercinę sėkmę; 2) kino teatras, daugiausia rodantis klasikinius ar naujus filmus, kurių meninė vertė svarbesnė už komercinę sėkmę. Tarptautinė tokių kino teatrų konfederacija (CICA) buvo įsteigta 1955 m. Paryžiuje.

Aspect ratio /kadro formatas/ – kadro formatas, nusakomas ilgio ir aukščio santykiu (1:1,33, 1:1,37, 1:1,66, 1:1,85).

Assistant director /režisieriaus asistentas/ – režisieriaus dešinioji ranka, perimanti visus rutininius darbus, kad režisierius galėtų sutelkti dėmesį į kūrybinius filmo aspektus. Atsako už aktorių, kūrybinių ir techninių darbuotojų surinkimą į reikiamą vietą reikiamu laiku, filmavimo grafiko laikymąsi, masines scenas ir pan.

Associate producer /asocijuotasis prodiuseris/ – prodiuserio kompanionas ar partneris, kuris prisideda prie gamybos ir perima dalį pagrindinio prodiuserio funkcijų ir todėl įrašomas į titrus. Asocijuotoju prodiuseriu gali būti ir finansuotojas, scenarijaus autorius, vadybininkas ir pan.

Audience /žiūrovai/ – kino filmo žiūrovai ar TV filmo arba programos auditorija.

Audiovisual /audiovizualinis, audiovizualinis sektorius/ – 1) garso ir vaizdo; 2) priemonių, procesų, kūrinių (darbų ar produkcijos), programų, nukreiptų į klausą ir regą, visuma. Kinas iš prigimties yra audiovizualus, būtent jis padarė įtaką „audiovizualinės industrijos“ atsiradimui.

Audiovisual policy /audiovizualinė politika/ – Europos Bendrijos institucijų tikslai audiovizualiniame sektoriuje – ginti Europos audiovizualinės produkcijos kūrėjus, reguliuoti rinką ir atstovauti kūrėjų interesams Pasaulio prekybos organizacijoje (*World Trade Organization*). 9-ojo dešimt. pradžioje naujų transliacijos ir kino platinimo technologijų raida ir suvokimas, kad Europos Bendrija vis labiau

atsilieka kuriant televizijos programas, paskatino Bendrijos institucijas imtis technologinių, ekonominių ir kultūrinių priemonių. 1984 m. Europos Komisija pristatė Žaliąją knygą, kuria buvo įkurta bendroji TV transliacijos rinka. Tais pačiais metais Europos Taryba priėmė nutarimus dėl Europos TV programų industrijos, apibrėžė priemones kovai su audiovizualiniu piratavimu ir harmonizavo taisykles, reguliuojančias filmų platinimą įvairiomis medijos priemonėmis. 1989 m. buvo priimtas kertinis Europos Bendrijos audiovizualinės politikos dokumentas – direktyva „Televizija be sienų“. 1999 m. Komisija paskelbė komunikatą „Europos Bendrijos audiovizualinės politikos principai ir gairės skaitmeniniame amžiuje“ (*Principles and guidelines for the Community's audiovisual policy in the digital age*). Siekiant sustiprinti Europos audiovizualinės pramonės konkurencingumą, 1990 m. pradėjo veikti paramos programa MEDIA.

[av_en.pdf](#)

Author's rights /autorinės teisės/ – tai išimtinės privatinės teisės į literatūros, mokslo ir meno kūrinius. Šios teisės atsiranda nuo jų sukūrimo momento, o trukmė varijuoja nuo 50 m. iki 75 m. po autoriaus mirties.

Automatic support-Distribution /filmų platinimo automatinė schema/ – skatina ir remia platų daugiašalių naujausių nenacionalinių Europos filmų platinimą, daugiau investuojant į tokius filmus, kurie pritrauks kuo platesnę auditoriją Europoje. Taip pat programa remia ir skatina ryšių tarp platintojų ir filmo gamybos kompanijų plėtrą, šitaip stiprindama nenacionalinių Europos filmų konkurencingumą. Paramos dydis priklauso nuo platintų filmų kilmės, lankomumo ir pajamų.